

L'ESTRANGER AMIC

**Raquel
Fernández Díaz**

Estudiant en pràctiques a la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona

tractament que es fa dels refugiats o les estratègies utilitzades pels partits d'ultradreta quan presenten els altres com una amenaça. Aquesta estratègia passa sempre per identificar els altres enfront d'un nosaltres, que han de ser defensats i que ocupen el centre de la política. En aquesta construcció, els altres són percebuts com una minoria. Però si els altres són un minoria, si són números petits, per què generen tanta por?, va inquirir Antich. L'amenaça en tot cas seria contra la puresa nacional. Els altres amenaçarien aquesta puresa.

En el fons de la por aquí hi ha una pregunta, va recalcar el filòsof: què significa els que són d'aquí? I per què pensem que tenen drets naturals? I en contraposició a aquesta pregunta en sordeix una altra: què vol dir ser es-

tranger? Segons Antich, som allò que conforma la nostra persona. Ningú per si mateix és estranger. L'estrangeria és quelcom sobrevingut, un accident. És la situació en què es troba una persona el que l'exclou d'aquells drets que en un altre lloc tindria. Per això l'estrangeria es construeix entorn de l'alteritat, entorn d'aquells a qui s'ha desposseït de la seva

subjectivitat, de la seva categoria de ciutadans. La categoria d'estranger es construeix a partir de mecanismes d'exclusió que impedeixen que una persona pugui mai arribar a pertànyer a un lloc en igualtat de condicions.

Si volem construir una Europa amb una identitat col·lectiva, va subratllar Antich, hem de recórrer als orígens. En grec *xenos* podria significar tant amic convidat com enemic. La paraula denotava dues postures cap als estrangers. Al llarg de la història hem perdut la idea del *xenos* com a amic convidat. Només ha perdurat la connotació de l'enemic, la xenofòbia. Crear un món comú marcat per l'acolliment respectuós de les diferències d'aquells que volen ser acollits significaria tornar a una visió del *xenos* com a convidat.

El professor **Xavier Antich** va oferir el passat 20 d'abril la conferència *Què vol dir «ser d'aquí», «ser d'un lloc»? L'espai comú*, dins del cicle *Identitat i absència* que organitzen l'Institut d'Estudis Nahmànides i la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona. El nucli de la reflexió

d'Antich va ser la construcció de la identitat europea, una identitat que es fa a partir d'un nosaltres, les persones que són d'aquí, i d'uns altres, les persones que no són d'aquí: els estrangers.

La qüestió, ens va recordar el filòsof, no és un debat purament teòric, sinó que té conseqüències polítiques molt notables. En l'actualitat ho podem veure en el

Però si els altres són una minoria, si són números petits, per què generen tanta por? L'amenaça en tot cas seria contra la puresa nacional. Els altres amenaçarien aquesta puresa